

Datum: 2025-08-20

Bygg- och miljönämnden

Handläggare: Helen Torell

Diarienummer: LOV 2025-000329

Strandskyddsdispens

Ärendet: Ansökan om strandskyddsdispens för anläggande av parkeringsplats

Fastighet: ÖSTAD 45:1

Ärendebeskrivning

Ärendet avser ansökan om strandskyddsdispens för anläggande av parkeringsplats samt hårdgörande av mark för båtiläggning på fastigheten ÖSTAD 45:1.

Platsen används idag av Räddningstjänsten för iläggning av deras båt vid behov. Nu ansöks om åtgärder för att förbättra platsen och låta allmänheten kunna nyttja den också.

Parkeringsplatsen redovisas bli 38 x 15 meter och är placerad ca 22 meter från strandkanten. Den är främst tänkt som temporär trailerparkering för de som sjösätter. Till parkeringsplatsen iordningsställs även en del av den befintliga vägen samt att en ny tillfartsväg anläggs från befintlig väg, Östra Antenvägen, enligt situationsplanen, se bilaga 1.

Parkeringsplats och väg kommer att iordningställas genom att topplagret skrapas av och sedan grusas.

För att underlätta vid iläggning av båtar planeras marken vid vattenkanten förstärkas med betongblock på en yta om ca 3x10 meter för att enkelt kunna backa ner med trailern och sjösätta båten.

Handläggaren har gjort syn på plats den 2025-07-17, se bilaga 2 för fotografier, och noterade då följande om lokaliseringen:

- Nuvarande markanvändning är en tydlig om än lätt gräsbevuxen väg samt öppen yta som används som den befintliga parkeringsplatsen för räddningstjänsten.
- Träd som behöver avverkas är uppmärkta. Inga träd av särskilt naturvärde ska avverkas och påverkan på omgivande naturvärden bedöms liten.

Förutsättningar

Fastigheten ligger inte inom detaljplanerat område eller inom områdesbestämmelser.

Fastigheten ligger inom strandskyddat område utvidgat till 300 meter.

Fastigheten ligger även inom riksintresse för Friluftsliv Risvedenområdet), Kulturmiljövård (Antens Västra strand) samt Naturvård (Anten-Mjörn).

För den aktuella platsen finns inga tidigare registrerade dispenser eller bygglov.

Enligt översiktsplanen för Alingsås kommun (laga kraft 2018-11-22) ligger den aktuella platsen inom ett sammanhängande område för naturvård och friluftsliv, riskområde för enskilda avlopp och förhöjd skyddsnivå för enskilda avlopp samt inom av kommunen utpekade kulturmiljöområde.

Bedömning

Bygglövsenheten bedömer att dispenssskäl enligt punkt 3 och punkt 5 föreligger.

Sökande har i ansökan även hävdade dispenssskäl enligt punkt 1, men bedömningen efter platsbesök är att även om platsen idag används för båtiläggning av Räddningstjänsten är det inte i den utsträckning att den kan anses vara ianspråktagen på ett sätt som gör att nu sökta åtgärder saknar betydelse för strandskyddets intressen.

Däremot görs bedömningen att en iläggningsplats för båt och parkeringsplats i närheten för bil med båttrailer måste ligga vid vattnet och kan inte tillgodoses utanför området i enlighet med punkt 3. En iläggningsplats för båt behöver per definition vara vid vattnet och för att den ska vara funktionell behöver plats för bil och båttrailer finnas i närheten.

Planerade åtgärder medför väldigt begränsad påverkan på naturen då endast en liten yta hårdgörs, åtgärderna kommer inte vara av hindrande karaktär för djur eller människors framkomlighet. Inga träd med något särskilt naturvärde planeras heller avverkas och miljön vid vattenkanten är inte den typ av livsmiljö där skyddade arter såsom groddjur och salamandrar brukar vistas vid enligt samtal med kommunekolog på Alingsås kommun. Därmed bedöms en båtiläggningsplats, väg och parkering kunna beviljas utifrån dispenssskäl enligt punkt 3.

Bedömningen görs även att dispenssskäl enligt punkt 5 föreligger då aktuell sjö är en avlång sjö av större karaktär och det idag endast finns iläggningsplatser vid två andra platser vid sjöns norra delar. Ytterligare en iläggningsplats i söder vore därför av stort intresse för allmänheten för att främja friluftslivet i området och allmänhetens tillgång till sjön utan att det påverkar allmänhetens tillgång till skogen eller närområdet på något betydande sätt.

Yttranden

Yttranden har inkommit från kommunens Miljöskydd och Hälsoskydd (2025-06-30), Avlopp (2025-07-07), samtliga utan erinran.

Yttrande har även inkommit från kommunens bebyggelseantikvarie (2025-07-01) med följande kommentar:

"Inom riksintresse för kulturmiljö, bedöms dock inte utgöra förvanskning eller störande för kulturmiljön."

Förslag till beslut

Strandskyddsdispens ges för anläggning av parkeringsplats med ny tillfartsplats som iläggingsplats för båtar på fastigheten Östad 45:1 vid sjön Anten, i enlighet med situationsplan, se bilaga 1.

Den yta som får tas i anspråk är den yta på mark som anläggningarna, väg, parkering och iläggingsplats, kommer att uppta enligt situationsplan. Åtgärden omfattar inte någon bostad eller motsvarande och medför därför inte en privatiserande effekt, en tomtplatsavgränsning har därför inte upprättats.

Avgift

Avgiften för strandskyddsdispensen är 14 112 kr, i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Faktura sänds separat.

Upplysningar

Beslut om strandskyddsdispens upphör att gälla om åtgärden inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslut om strandskyddsdispens medför inte rätt att påbörjas byggnadsarbetet innan bygglov och startbesked utfärdats.

Länsstyrelsen kan komma att överpröva beslut om strandskyddsdispens inom tre veckor från delgivning.

Beslutet om strandskyddsdispens och/eller avgiften kan överklagas. Se bilaga "Hur man överklagar".

Aktuella bestämmelser

Strandskyddet, som i grunden är en förbudslagstiftning, syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten, 7 kap. 13 § miljöbalken. Strandskyddet gäller vid havet, insjöar och vattendrag och omfattar land- och vattenområden intill 100 m från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd, 7 kap. 14 § miljöbalken. Strandskyddet kan dock vara upphävt eller utvidgat till maximalt 300 m från strandlinjen, 7 kap. 14 och 18 §§ miljöbalken. Inom ett strandskyddsområde får inte (1) nya byggnader uppföras, (2) byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt, (3) grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller (4) åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter, 7 kap. 15 § miljöbalken. Om det finns särskilda skäl och om dispens är förenlig med strandskyddets syften kan strandskyddsdispens medges, 7 kap. 18 c-d och 26 §§ miljöbalken. I 7 kap. 18 f och 18 h §§ miljöbalken finns bestämmelser om fri passage för allmänheten,

tomtplatsavgränsning och tidsbegränsning av dispensen. Beslut om strandskyddsdispens får enligt 16 kap. 2 § miljöbalken förenas med villkor.

Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om dispens från strandskyddet får man enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken endast beakta om det område som dispensen avser:

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus (7 kap. 18 d § miljöbalken).

För bygglovsenheten

Helen Torell
Byggnadsinspektör

Exp: Sökanden, Länsstyrelsen

Bilagor

Bilaga 1 – Situationsplan
Bilaga 2 – Fotografier från platsbesök
Bilaga 3 – Hur man överklagar